

HEROLD GDAŃSKI

MAGAZYN RADY I PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA. UKAZUJE SIĘ OD 1994 ROKU.

Dla gdańszczan. I nie tylko...

26 listopada to dzień, w którym trafi do księgarni „Encyklopedia Gdańska” - pierwsze w historii Gdańska całościowe kompendium wiedzy, ukazujące obraz miasta od zarania dziejów do współczesności. Na ponad 1000 stron, 200 naukowców opracowało 4 tysiące haseł!

„Encyklopedia Gdańska” to wielkie przedsięwzięcie edytorskie i naukowe.

– Ta encyklopedia jest wydarzeniem bez precedensu. Nie jest łatwo zebrać ponad 1000 lat dziejów europejskiego miasta średniej wielkości. To przecież ze 40 pokoleń, ogromna liczba nazwisk, wydarzeń – podkreśla prezydent Gdańska, Paweł Adamowicz.

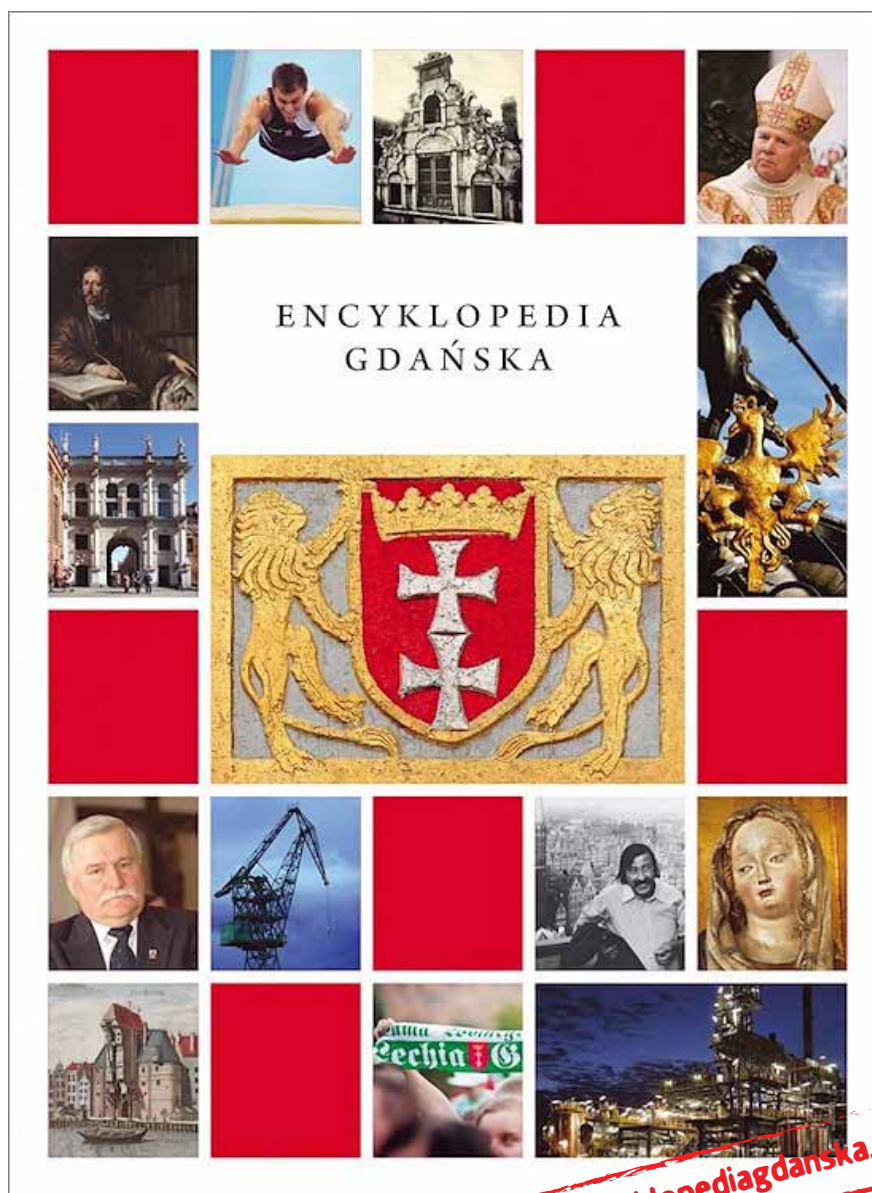
Przygotowaniem i wydaniem Encyklopedii zajęła się Fundacja Gdańska.

– Kiedy ruszaliśmy z pracami na początku 2009 miałem świadomość ogromu przedsięwzięcia i skali jego trudności – zaznacza Cezary Windorbski, prezes Fundacji Gdańskiej. – Niestety do tej pory wszystkie próby przygotowania monograficznej encyklopedii Gdańska, podejmowane przez różne wydawnictwa załamywały się, głównie ze względów finansowych.

Niemal 200 naukowców pod kierownictwem redaktora naukowego prof. Błażeja Śliwińskiego i redaktora prowadzącego Jarosława Mykowskiego, w ciągu kilku lat opracowało blisko cztery tysiące haseł, związanych z miastem, jego osobistościami, obiektami, historią i tradycją. Większość haseł ma swoich własnych autorów, którzy specjalnie na rzecz Encyklopedii prowadzili badania. Dzięki temu, zostały ustalone nowe fakty, postawiono nowe hipotezy i wyznaczono nowe kierunki badań.

Cena wydawnictwa w sprzedaży to 89 złotych.

(MP)

www.encyklopediagdanska.pl

W NAJNOWSZYM HEROLDZIE:

TYM ŻYJE MIASTO

3 Konkurs na koncepcję kładki na Otowiankę rozstrzygnięty

EXPRESSEM PRZEZ GDAŃSK

4 Nowy punkt obsługi mieszkańców Gdańsk odleciał na skrzydłach

5 Budżet 2013 – kontynuacja i stabilizacja Czwterdzieści sześć boisk w sześć lat!

WOKÓŁ NAS

6 Przygarnij psa lub kota Weź kierunek na szacunek

MIKOŁAJKI

7 Wspólnie powitajmy święta Wyjątkowy weekend w Centrum Hewelianum

GDAŃSKI PROGRAM REWITALIZACJI

8-9 Dolne Miasto Otwarte na zmiany

SENIORZY

10 Kreatywne rozwiązanie dla osób 50+ Seniorzy zachowajcie czujność!

WIEŚCI Z PGE ARENY

11 Przegrana na murawie, zwycięstwo na trybunach Ostatni jesienny mecz Lechii w Gdańsku

SPOŁECZEŃSTWO

12 Bądź człowiekiem, nie zostawiaj bezdomnego bez pomocy I Nagroda dla Programu „6-10-14 dla Zdrowia”

KULTURA

13 Nominacje do nagrody Europejski Poeta Wolności 2014 W muzeum o pieniądzach

ZOBACZ KONIECZNIE

14 Podróż śladem skarbów orientu Kabaret Smille Dancehall Challenge: Zwycięzca zgarnia wszystko!

15 15 „DO ABORDAŻU !” nowa wystawa na Otowiance Sztuka Czytania - pierwszy Festiwal Czytelniczy w Gdańsku

16 NIEZBĘDNIK

4 mln oszczędności na energii

4 miliony złotych zaoszczędzą gminy Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego, dzięki wspólnemu zamówieniu energii. Prąd, który dostarczy firma Energa zasili prawie dwa tysiące obiektów w 10 miastach i gminach metropolii, które brały udział we wspólnym zamówieniu.

Takiego przetargu jeszcze nie było. W skład grupy, która wspólnie postanowiła zamówić energię elektryczną znalazły się samorzady zrzeszone w GOM - miasta: Gdańsk, Sopot, Pruszcz Gdański oraz gminy: Tczew, Cedry Wielkie, Kolbudy, Linia, Pruszcz Gdański (gmina wiejska), Przywidz, Pszczółki i Trąbki Wielkie. Gdyby każdy z nich zamawiałby prąd indywidualnie, wydałyby ponad 36 mln zł. Oferta złożona przez koncern energetyczny Energa opiewała na kwotę 32 062 553,84. Oznacza to oszczędność na poziomie prawie 4 mln zł.

Firma Energa zapewni w przyszłym roku zasilenie 1911 obiektów w 10 miastach i gminach metropolii. Łączne prognozowane zużycie w ramach tego zamówienia ma wynieść około 45 GWh. Umowa na dostarczenie energii elektrycznej obejmuje:

1453 szkół, przedszkoli, boisk, hal sportowych i budynków użyteczności publicznej oraz 458 zbiorczych punktów oświetlenia ulicznego.

– Wspólne zamówienia publiczne są obecnie postrzegane jako możliwość racjonalizacji kosztów działalności samorządu terytorialnego. Potencjalne oszczędności przynieść może z jednej strony wzrastająca skala zamówienia, z drugiej zaś ograniczenie kosztów związanych z procesem przetargowym – podkreśla Michał Glaser, dyrektor Biura GOM.

Gminy zrzeszone w GOM szykują już kolejną wspólną inicjatywę. Jeszcze w grudniu Gdańsk, Kolbudy i Pruszcz Gdański podpiszą list intencyjny w sprawie budowy szkoły na Kowalach.

(MK)

Miasto przyszłości

29 paneli dyskusyjnych, prawie 60 godzin dyskusji, kilkuset uczestników. Gdańsk będzie poważnie dyskutował o swojej przyszłości i o rozwoju metropolii. Okazją do tego będzie kongres „Zarządzanie Metropoliami XXI wieku”, który odbędzie się w dniach 26-27 listopada 2012 roku w ramach projektu Miasto Plus. Kongres poświęcony będzie problematyce związanej z procesami zarządzania w miastach metropolitalnych i jednostkach samorządu-terytorialnego zrzeszonych funkcjonalnie w obrębie obszarów metropolitalnych tych miast.

Podczas kongresu wspólnie z decydentami miast metropolii polskich i innych ważnych ośrodków aglomeracyjnych będzie się można zastanowić na temat nowoczesnego funkcjonowania miasta, modeli zarządzania miastem i innowacyjności. Kongres stanie się okazją do dialogu przedstawicieli różnych grup społecznych, środowisk naukowych, biznesowych, doradczych, grup eksperckich i środowisk twórczych.

Innowacyjnym rozwiązaniem w tego typu publicznych debatach, które Miasto Gdańsk pragnie zastosować, to aktywizacja różnych środowisk - zwłaszcza naukowego i umożliwienie zabrania głosu poprzez tzw. plakaty naukowe w sesji posterowej - wspólnej dla wszystkich uczestników konferencji.

(MK)

HEROLD GDAŃSKI

Magazyn Rady i Prezydenta Miasta Gdańska

Opieką merytoryczną: Emilia Salach, Antoni Pawlak

Redaktor prowadzący: Magdalena Kuczyńska

Współpraca: Anna Dobrowolska, Michał Piotrowski, Dariusz Wołodźko, Lucyna Rokitańska, Łukasz Iwaszkiewicz, Agnieszka Weissgerber, Michał Lewandowski, Monika Ostrowska, Marcin Tymirski, Grażyna Naczyk, Agata Postek, Natalia Gromow, Wanda Stompór

Opracowanie graficzne, łamanie: Ryszard Pilarczyk

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do redagowania i skrótów nadesłanych tekstów.

Wydawca:

GDAŃSK

Urząd Miejski w Gdańsku

ul. Nowe Ogrody 8/12

80-803 Gdańsk

tel. +48 58 323 60 00

e-mail: umg@gdansk.gda.pl

www.gdansk.pl

Przygotowanie do druku

north press

80-244 Gdańsk

al. Grunwaldzka 82/332

tel. 512 353 474

e-mail: info@north-press.pl

www.north-press.pl

Konkurs na koncepcję kładki na Ołowiankę rozstrzygnięty

Koncepcja projektantów ze Słowenii zwyciężyła w konkursie na opracowanie koncepcji zwodzonej kładki pieszej przez Motławę na Ołowiankę. Obiekt i jego spektakularne podnoszenie będą atrakcją turystyczną, nie odwracającą uwagi od dostojności zabytków Gdańska - czytamy w uzasadnieniu sądu konkursowego.

I nagroda – PONTING d. o.o. (Ltd) (Maribor) (nagroda 50 tys. zł)

II nagroda – AIM Ireneusz Maksymiuk (Białystok) (nagroda 30 tys. zł)

Międzynarodowy konkurs na opracowanie koncepcji architektoniczno - technicznej zwodzonej kładki pieszej przez Motławę na Ołowiankę Miasto Gdańsk ogłosiło w maju tego roku. Wnioski o dopuszczenie do udziału w konkursie napływały z całego świata. Zgłosiły się 154 zespoły, do udziału w konkursie dopuszczonych zostało 130. – Tak duże zainteresowanie przerosło nasze najśmielsze oczekiwania - mówił podczas ogłoszenia wyników Wiesław Bielawski, zastępca prezydenta Gdańska, ds. polityki przestrzennej i przewodniczący Sądu Konkursowego. Ostatecznie na konkurs napłynęło 68 prac, m.in. z Hiszpanii, Wielkiej Brytanii i Holandii, spośród nich wyłoniony został zwycięski projekt pracowni PONTING z Mariboru w Słowenii. Konkurs rozstrzygnięty został 9 listopada. Autor zwycięskiej koncepcji niezależnie od nagrody pieniężnej (50 tys. zł) otrzyma zaproszenie do negocjacji w trybie zamówienia z wolnej ręki na wykonanie dokumentacji projektowej kładki.

– Budowa kładki to odpowiedź na realne zapotrzebowanie – podkreśla Wiesław Bielawski. – Kładka, wprowadzona w okolicy ul. Grodzkiej 9, skomunikuje Główne Miasto z Ołowianką, zapewni łatwiejszy dostęp do instytucji kultury i stworzy możliwość łączenia oferty kulturalnej Muzeum II Wojny Światowej Filharmonii i Centralnego Muzeum Morskiego. Powstanie nowa trasa spacerowa i atrakcyjny akwen dla turystów morskich, a poprzez stworzenie nowego dojścia zwiększy się również atrakcyjność rejonu Szafarnia.

W ocenie członków jury zwycięski projekt to ponadczasowa, neutralna forma niekonkurująca z zabytkową sylwetką miasta, nienarzucająca charakteru przyszłej architekturze, która jednocześnie ma swój własny charakter. Zaproponowana przez

68
tyle koncepcji kładki
wpłynęło na konkurs
ogłoszony przez
Miasto

projektantów konstrukcja, inspirowana urządzeniami portowymi, jest dynamiczna i dojrzała. Nie ingeruje w nabrzeża, tym samym zapewniając pełną, pierwotną szerokość toru wodnego i nie blokując dostępu jednostkom pływającym. Obiekt i jego spektakularne podnoszenie będzie atrakcją turystyczną, nie odwracającą uwagi od dostojności zabytków Gdańska.

Maksymalny planowany łączny koszt wykonania zwodzonej kładki pieszej przez Motławę na Wyspę (wraz z budynkiem do obsługi kładki i zagospodarowaniem terenu przyległego) to 13 mln zł.

Skład Sądu Konkursowego:

• mgr inż. arch. Wiesław Bielawski- Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska ds. polityki przestrzennej;

- mgr inż. arch. Ryszard Comber - Pomorska Izba Architektów;
- dr inż. arch. Wiesław Czabański- Wydział Architektury, Politechnika Gdańska;
- mgr inż. arch. Andrzej Duch- Dyrektor Wydziału Urbanistyki, Architektury i Ochrony Zabytków, Urząd Miejski w Gdańsku;
- dr hab. Beata Szymańska - Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku;
- mgr inż. mech. Józef Chrostowski - ekspert od maszyn dźwigowych;
- prof. dr hab. inż. Jacek Chróścielewski- Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska, Politechnika Gdańska;
- prof. dr hab. inż. Edmund Wittbrodt - Politechnika Gdańska, senator RP;
- prof. dr hab. inż. Henryk Zobel - Wydział Inżynierii Lądowej, Politechnika
- Janusz Kaniewski - BA, Transportation Design, IED Torino. Opiekun MA i PhD, Royal College of Design, London, MAIED Torino;
- kpt Jerzy Wąsowicz - żeglarz i armator.

III nagroda – Autorskie Studio Architektury ASA Sp. z o.o. (Strzyżów) i Ryszard Miklas, Pracownia architektoniczna ARCHICOMP (Rzeszów) (nagroda 20 tys. zł)

Prezydent Miasta Gdańska, Paweł Adamowicz:

Mosty łączą narody, zbliżają ludzi, ułatwiają życie. Most to symbol pokoju. W czasach pokoju mosty budowano, w czasach wojen burzono.

Kładka piesza to szczególny rodzaj mostu. Kładka zwodzona to most szczególnie podwójnie. Może stać się dodatkową atrakcją - niejako wartością dodaną, podobnie jak historyczny Tower Bridge w Londynie, czy współczesna otwierana kładka o konstrukcji łukowej w Newcastle.

Wyspa Spichrzów połączona jest z Głównym Miastem aż trzema mostami. Teraz chcemy połączyć z miastem Ołowiankę. Przybliżymy do miasta mieszkańców rejonu Angielskiej Grobli i Długich Ogrodów, ułatwimy dostęp do Filharmonii i Muzeum Morskiego, zaktywizujemy rejon dawnych zakładów mięsnych.

Nawet dla żeglarzy otwierane mosty są atrakcją. Ten projekt jest dla wszystkich.

Nowy punkt obsługi mieszkańców

Dzielnica Gdańsk Południe zyskała nowy punkt obsługi mieszkańców – Zespół Obsługi Mieszkańców nr IV. Mieści się przy on ul. Wilanowskiej 2 na Chełmie.

Na powierzchni 557 m² utworzono 20 stanowisk pracy. Zespół świadczy mieszkańcom Miasta usługi z zakresu praw jazdy, ewidencji ludności, dowodów osobistych, ewidencji działalności gospodarczej. Lokal przystosowany jest dla osób niepełnosprawnych i dla klientów z małymi dziećmi (pokój dla matki z dzieckiem, kąpiel dla dzieci). Na miejscu można także skorzystać z Internetu czy wydrukować potrzebne dokumenty.

Punkt oficjalnie otworzył prezydent Gdańska Paweł Adamowicz. – Dziękujemy wykonawcom i Gdańskiemu Towarzystwu Budownictwa Społecznego za to, że tak szybko powstał ten nowy punkt. Ten nowoczesny zespół obsługi mieszkańców jest teraz naszą wizytówką! – mówił prezydent. – Jest świetnie skomunikowany, dzięki bliskości przystanków tramwajowych i autobusowych oraz wielu miejsc parkingowych. Mieszkańcy południowych dzielnic Gdańska mogą teraz załatwić wiele urzędowych spraw, bez konieczności jechania do centrum miasta czy do Wrzeszcza.

W ZOM nr 4 znajdują się także stanowiska Gdańskiego Centrum Obsługi Przedsiębiorców, które dotychczas działało wy-

łącznie w ZOM nr 1 przy ul. Partyzantów 74. Teraz także na Chełmie można załatwić wszystkie sprawy związane z działalnością gospodarczą.

Usługi praw jazdy, dowodów osobistych i ewidencji ludności zostały przeniesione z Zespołu Obsługi Mieszkańców nr 2 przy ul. Miłskiego 1, w którym pozostały dotychczasowe usługi związane z rejestracją pojazdów.

Dariusz Wołodźko

Wszystkie Zespoły Obsługi Mieszkańców przyjmują Klientów w godzinach:

poniedziałek	8:00 - 16:00
wtorek	8:00 - 16:00
środa	8:00 - 17:00
czwartek	8:00 - 16:00
piątek	8:00 - 15:00

Fot. Bartłomiej Borowczak/www.gdansk.pl

W ZOM nr 4 przy ul. Wilanowskiej 2 załatwiamy sprawy związane z prawem jazdy, dowodami osobistymi, ewidencją ludności, ewidencją działalności gospodarczej. Punkt przyjmuje też korespondencję kierowaną do urzędu

Gdańsk odleciał na skrzydłach

Największy Sukces Trójmiasta to budowa stadionu piłkarskiego w Letnicy - tak uznali uczestnicy plebiscytu Skrzydła Trójmiasta zorganizowanego przez portal trójmiasto.pl. W pozostałych kategoriach laury zdobyły inne gdańskie inwestycje i wydarzenia.

Prestiżowa nagroda Skrzydła Trójmiasta przyznawana jest instytucjom, przedsiębiorstwom, inicjatywom, które zdaniem mieszkańców zmieniają oblicze Trójmiasta oraz budują jego pozytywny wizerunek w Polsce. Idea nagrody zakłada promowanie przedsięwzięć, wydarzeń oraz osób, które sprawiają, że w Trójmieście żyje się lepiej, pracuje ciekawiej i wypoczywa pełniej. Tegoroczna - trzecia już Gala Nagród Niezależnych Skrzydeł Trójmiasta odbyła się w piątek 16 listopada w Operze Bałtyckiej.

Głosowanie na Skrzydła Trójmiasta rozpoczęło się 22 października. W tym roku swoje głosy w plebiscyście oddało w sumie

83 316 internautów. Za największy Sukces Trójmiasta uznali oni właśnie budowę stadionu PGE Arena. Równie wysoko ocenili budowę nowego terminala pasażerskiego w Rębiechowie (kategoria Aura Biznesu Trójmiasta) i Węzła Karczemki (kategoria Metamorfoza Trójmiasta).

Jako Aktywność Trójmiasta zwyciężył Wielki Przejazd Rowerowy organizowany od lat przez Gdańską Kampanię Rowerową. Natomiast za największe tegoroczne Poruszenie Trójmiasta internauci uznali turniej finałowy Ligi Światowej w siatkówce mężczyzn, który odbył się w lipcu 2011 roku w Ergo Arenie, na granicy Gdańska i Sopotu.

W kategorii Zielona Fala Trójmiasta, do której nominowane były inwestycje infrastrukturalne poprawiające komfort podróżowania po Trójmieście, zwyciężyła natomiast Pomorska Kolej Metropolitalna. (eM)

Fot. Jerzy Pihkas / www.gdansk.pl

Poruszenie Trójmiasta - finał Ligi Światowej w siatkówce mężczyzn

Fot. Jerzy Pihkas / www.gdansk.pl

Aura Biznesu Trójmiasta - nowy terminal lotniska

Fot. Jerzy Pihkas / www.gdansk.pl

Metamorfoza Trójmiasta - Węzeł Karczemki

Fot. Jerzy Pihkas / www.gdansk.pl

Sukces Trójmiasta - PGE Arena Gdańsk

Budżet 2013 – kontynuacja i stabilizacja

Nie deficyt, a prawie 10 milionów złotych nadwyżki budżetowej. 842 mln zł na inwestycje, wzrost wydatków na oświatę i komunikację miejską. Nowe, kosztujące ponad 41 mln zł, obowiązki gminy związane ze zmianami w ustawie o gospodarce odpadami. Finał wielu gdańskich inwestycji. Tak wyglądają założenia budżetu Gdańska na 2013 rok.

Przyszłoroczne dochody Gdańska ustalono na poziomie 2 718 749 016 zł, zaś wydatki 2 708 921 zł. Nadwyżka to prawie 10 mln zł. Mimo trudnej sytuacji ekonomiczno-gospodarczej Gdańsk utrzyma wysoki poziom nakładów na inwestycje. Przeznaczony na nie niemal co trzecia złotówka, czyli 842,7 mln zł (!).

– Budżet Gdańska w 2013 roku jest optymalny, na miarę możliwości finansowych miasta. Nadal pozostaje proinwestycyjny, bo będzie to czas kończenia wielkich projektów unijnych – podkreśla Paweł Adamowicz, prezydent Gdańska.

O tym, że w Gdańsku dużo się inwestuje, świadczą także tegoroczne wydatki na ten cel, które według planu mają osiągnąć 1,3 mld złotych. Oznacza to, że inwestycje pochłoną w 2012 roku 42 procent całego budżetu. W latach 2007–2013 Gdańsk wyda na inwestycje 4,9 miliarda złotych. 1,25 mld zł pochodzi z kredytów, reszta ze środków miasta i unijnych.

– Mówiąc wprost, pożyczamy złotówkę, by dodać do niej trzy złote – wyjaśnia Teresa Blacharska, skarbnik Miasta.

W porównaniu do roku 2012 w 2013 roku spadną wydatki na kulturę fizyczną i sport (o 30,55 %) i minimalnie, bo o 3,42 % wydatki na kulturę.

– Większe wydatki na kulturę fizyczną miały charakter jednoroczny, związany z EURO 2012 – wyjaśnia Teresa Blacharska, skarbnik Miasta Gdańska. – Z kolei wydatki na kulturę pozostają w zasadzie na tym samym poziomie. Muzeum Historyczne Miasta Gdańska zaplanowało nieco mniej remontów, stąd niższa dotacja, a co się z tym wiąże różnica w porównaniu do wydatków na kulturę w 2012 roku.

Biorąc pod uwagę mający obowiązywać od 2014 roku wskaźnik indywidualnego zadłużenia w ryzach pozostanie dług miasta. Dług nominalny wyniesie 46,9% (max. limit 60%), a koszty obsługi długu 7,6% (max limit 15%).

Projekty inwestycyjne realizowane i kończone w 2013r.

Nazwa projektu	Koszt Projektu	Wydatki 2013	Termin zakończenia
Centrum "HEWELIANUM": Budowa kompleksu edukacyjno-rekreacyjnego w Gdańsku. Etap I B.	13,2 mln	2 mln	Wrzesień 2013
Adaptacja Centrum Hewelianum w Gdańsku na potrzeby naukowo-dydaktyczne pomorskich szkół wyższych.	6,2 mln	0,5 mln	Wrzesień 2013
Rozwój Komunikacji Rowerowej Aglomeracji Trójmiejskiej w latach 2007-2013.	50,7 mln	16,1 mln	Grudzień 2013
Połączenie Portu Lotniczego z Portem Morskim Gdańsk - Trasa Słowackiego – zadanie III odcinek Al. Gen. Józefa Hallera – Węzeł Marynarki Polskiej.	200 mln	20 mln	Luty 2013
Rewitalizacja Letnicy w Gdańsku – zagospodarowanie wnętrz podwórzowych	3,3 mln	3,3 mln	Wrzesień 2013
Modernizacja wejścia do portu wewnętrznego (w Gdańsku). Etap II - przebudowa szlaku wodnego na Motławie.	24,8 mln	13,8	Grudzień 2013
Gdańska Platforma Edukacyjna - budowa zintegrowanego systemu edukacyjnego, obejmującego 191 gdańskich placówek oświatowych.	16 mln	5,9 mln	Luty 2013
Budowa zbiornika retencyjnego w dzielnicy Jasień	4,8 mln	3,8 mln	Grudzień 2013
Budowa 4-oddziałowego przedszkola modułowego przy ul. Dulina	4,4 mln	3,9 mln	Sierpień 2013
Budowa ul. Samiej	2,1 mln	1,5 mln	Grudzień 2013

www.gdansk.pl

Prezydent Gdańska Paweł Adamowicz – zgodnie z ustawowym terminem – 15 listopada złożył projekt budżetu w Radzie

Miasta Gdańska. Sesja budżetowa, na której odbędzie się uchwalenie budżetu, zaplanowana jest na grudzień. (MK)

Czterdzieści sześć boisk w sześć lat!

Od 2006 roku w Gdańsku zbudowano 46 nowych boisk przyszkolnych! Takim wynikiem nie może się pochwalić żadne miasto w Polsce! Czterdziesty szósty kompleks boisk został oficjalnie otwarty przy SP 85 przy ul. Stołema 59.

Nowoczesne i bezpieczne kompleksy sportowe, składające się najczęściej z boisk wielofunkcyjnych oraz dodatkowej infrastruktury, budowane są ze środków budżetowych (21 boisk), w ramach współfinansowania z rządowego programu „Orlik” (9 boisk), a 16 boisk powstało w wyniku unikatowego gdańskiego programu „Junior EURO2012”, w którym boiska współfinansowali pomorscy przedsiębiorcy.

Przebudowa kompleksu boisk oraz wykonanie nowej, bezpiecznej nawierzchni istniejącego placu zabaw przy SP 85, odbyły się w ramach programu „Modernizacja w obiektach oświatowych”. Zgodnie z umową, wykonane zostało także pokrycie istniejącego już placu zabaw bezpieczną nawierzchnią oraz jego ogrodzenie. Zakres modernizacji obejmował także urządzenie i uzbrojenie terenu, a w szczególności odwodnienie, remont istniejącej kanalizacji deszczowej, wyposażenie boisk, wykona-

Boisko przy SP 85 służyć będzie uczniom i okolicznym mieszkańcom

nie chodników, trybun oraz uzupełnienie ogrodzenia.

Plac o powierzchni 518 m² zyskał nową nawierzchnię, został też wyposażony w bezpieczne urządzenia zabawowe, ze-

stawy sportowo rekreacyjne dla dzieci klas I-III. Remont przeprowadzony był w ramach programu Radosna Szkoła, współfinansowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Całkowity koszt realizacji pla-

cu zabaw wyniósł 153 996 zł brutto, z czego dofinansowanie wyniosło do wysokości 50%. Całkowity koszt przedsięwzięcia przy SP 85 to ponad 1,3 mln zł.

(DW)

Przygarnij psa lub kota

Szukasz czworonożnego przyjaciela? Adopcje w schronisku „Promyk” odbywają się od poniedziałku do niedzieli w godz. 11-15.30. Zwierzęta wydawane są wyłącznie osobom pełnoletnim. Osoby niepełnoletnie, decydując się na adopcję czworonoga, muszą przyjechać z osobą dorosłą.

**SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH ZWIERZĄT „PROMYK”
GDAŃSK-KOKOSZKI
UL. PRZYRODNIKÓW 14, TEL. 58 522 37 27
www.schroniskopromyk.pl**

BODZIO

Wiek: ok. 6 lat/ Wielkość: mały/ Szczepienia: tak/ Kastracja: tak/
Boks: 9

Dzień Dobry! Ponad dwa lata w schronisku! O rany! I co, nikomu się nie podobam? Tylko nie mówcie, że jestem nieładny, albo stary, bo wtedy naprawdę się rozłoszczę! Wystarczy wyjść ze mną z kojca, a zobaczycie, jaki ze mnie miły gość. Nie powinienem siedzieć w kojcu w schronisku, tylko u kogoś na kolanach i nadstawiać się do pieszczot, których niestety tak bardzo, bardzo mi brakuje. Jak będziesz tutaj szukał kiedyś przyjaciela, to przytul mnie do siebie, a przekonasz się, że już go znalazłeś. Czekam Bodzio.

MORUSEK

Wiek: ok. 5 lat/ Wielkość: mały/ Boks: 9

Witam! Chociaż do końca okresu kwarantanny zostało trochę czasu, chciałem wziąć udział w sesji. Może mój właściciel jeszcze się zreflektuje i przyjdzie mnie stąd zabrać. Mam nadzieję. Jeśli nie, to poznajcie najstodszego i najbardziej „prztyłaśnego” psa jaki mieszka w tym schronisku. Okaż mi odrobinę zainteresowania i uczucia, a zanim się spostrzeżesz, już będę na twoich kolanach, liżąc Cię przyjacielsko po twarzy. Pomimo okropności sytuacji w jakiej się znalazłem, z nie swojej winy, nie tracę wrodzonego optymizmu i wiary w człowieka. Wierzę, że takie psie cudo jak ja, nie będzie musiało długo czekać na swoją szansę i na nowy dom. Pozdrawiam Morusek.

DEKS

Wiek: ok. 4 lata/ Wielkość: średni/ Szczepienia: tak/ Kastracja: tak/
Boks: 23

Witam! Trafiłem do „Promyka” w październiku 2012 z interwencją. Właściciel do tej pory się nie zgłosił po mnie. Schronisko nie jest najlepszym miejscem dla żadnego psiaka, a już szczególnie dla takiego psiaka jak ja, który do tej pory spędzał czas w domu. Jestem bardzo sympatycznym, łagodnym pieszczochem. Mam nadzieję, że nie pozwolicie na to, żebym musiał spędzić tutaj zimę. Czekam na Was. Pozdrawiam Deksa.

JAGO

Wiek: ok. 6 lat/ Wielkość: średni/ Szczepienia: tak/ Kastracja: tak/
Boks: 35

Dzień Dobry! Specjalnie przed sesją zdjęciową odwiedziłem psiego fryzjera. I co?! Nieźle się prezentuję, prawda? Nie jestem może zbyt wylewny w okazywaniu uczuć, ale to nie znaczy, że nie chcę iść do nowego domu. O nie! Po bez mała trzech latach spędzonych tutaj, bynajmniej nie zmalało moje pragnienie, żeby znaleźć swoje miejsce na ziemi u boku kochających opiekunów, dla których będę oczkiem w głowie. Wolalbym zamieszkać w domu gdzie nie ma małych dzieci. I mam nadzieję, że taki dom w końcu się dla mnie znajdzie. Pozdrawiam Jago.

Fot. Mariola Hupert

Weź kierunek na szacunek

Masz dość agresji na ulicach, chodnikach, czy ścieżkach rowerowych? Ta akcja jest właśnie dla Ciebie! Rozpoczyna się kampania społeczna „kierunek-szacunek”, promująca kulturę i pozytywne relacje pomiędzy uczestnikami ruchu.

Adresatami kampanii mają być mieszkańcy naszego miasta – zarówno kierowcy i rowerzyści, jak również piesi. Kampania ma na celu poprawę wzajemnych stosunków tych – niestety nie zawsze przychylnie do siebie nastawionych – grup użytkowników gdańskich dróg, tras rowerowych i chodników.

Do wzajemnego szacunku na chodnikach i ulicach zachęcać mają billboardy, spoty reklamowe wyświetlane w kinach i lokalnej telewizji, profile w serwisach społecznościowych, a także specjalna strona internetowa www.kierunekszacunek.pl, gdzie piesi, rowerzyści i kierowcy będą mogli wspólnie tworzyć spis kulturalnych zasad ruchu. Każdy, kto zechce poprzeć akcję, będzie mógł to również wyrazić na

klejając na swój rower czy samochód specjalną naklejkę z logiem kampanii.

– Widząc taką naklejkę na szybie auta, czy na rowerze, każdy użytkownik ruchu będzie mógł zakładać, że ma do czynienia z dżentelmenem, kimś kto na przykład przepuszcza pieszego na pasach – tłumaczy Maciej Lisicki, zastępca prezydenta Gdańska.

Kampania „kierunek-szacunek” jest w całości finansowana ze środków projektu CIVITAS, czyli z dotacji unijnych. Partnerami akcji są również: Policja, Straż Miejska i Pomorski Ośrodek Ruchu Drogowego.

Kampania „kierunek-szacunek” realizowana jest przez Urząd Miejski w Gdańsku w ramach projektu Mimosa CIVITAS PLUS.

(eM)

CIVITAS
Cleaner and better transport in cities
MIMOSA

THE CIVITAS INITIATIVE
IS CO-FINANCED BY THE
EUROPEAN UNION

Gdańsk najbardziej przyjazny rowerzystom

W drugiej edycji rankingu miesięcznika „Rowetour”, poświęconego rowerowemu stylowi życia, Gdańsk po raz drugi został uznany za najbardziej przyjazny rowerzystom miasto w Polsce. Planowa polityka rowerowa wraz z dużymi nakładami na infrastrukturę przyniosą w Gdańsku spodziewane rezultaty. Autorzy rankingu pytali o infrastrukturę rowerową, szczególne udogodnienia dla rowerzystów, czy sposoby promocji codziennego korzystania z rowerów.

Doceniając rosnącą popularność roweru jako środka transportu, Miasto Gdańsk uruchomiło stronę o tematyce rowerowej: www.rowerowygdansk.pl.

Wspólnie powitajmy święta

„Przyływam do Gdańska STOP Czekać na mnie na Zielonym Moście STOP 5 grudnia 2012 r. godz. 17.00 STOP Do zobaczenia STOP Mikołaj” – to treść telegramu, który z dalekiej Laponii przysłał do Gdańska św. Mikołaj.

To już niedługo. Na ten moment czekają i mali i duzi. Św. Mikołaj przybije do nabrzeża przy Zielonym Moście, gdzie powitany zostanie przez gdańszczan, ale też dzieci z zespołów wokalnych działających przy Pałacu Młodzieży. W tym roku powitanie uświetni Teatr TOL z Belgii. Św. Mikołaj wraz z dziećmi, w towarzystwie barwnej świty uda się w kierunku choinki, by wręczyć nagrody za wyróżnione ozdoby choinkowe i uroczyste wraz z Prezydentem Miasta zapalić światełka na Gdańskiej Choince.

Na razie nie wiadomo skąd w tym roku będzie drzewko.

– Podobnie jak w ubiegłym roku będzie go szukać wspólnie z gdańszczanami – zdradza Katarzyna Kaczmarek, rzecznik Zarządu Dróg i Zieleni w Gdańsku. – To oni wskażą nam miejsce, skąd najbliższe drzewko zostanie przywiezione na Długi Targ.

Choinka zostanie ustrojona najpiękniej jak to będzie możliwe. Oprócz 30 tysięcy ledowych lampek zostanie ubrana w ozdoby choinkowe przygotowane przez najmłodszych gdańszczan. Odpalenie lampek na choince poprzedzi wspólne odliczanie. I tak oto w godzinie nad Motławą przywitamy nadchodzące święta Bożego Narodzenia.

(MP)

Historia wspólnej Gdańskiej Choinki sięga 1989 roku

Fot. Jerzy Pihlas / www.gdansk.pl

Wyjątkowy weekend w Centrum Hewelianum

6 grudnia, zgodnie ze zwyczajem obdarowujemy się upominkami, szykujemy niespodzianki i wywołujemy uśmiech – zwłaszcza na tych najmłodszych buziach. Z okazji Mikołajek Centrum Hewelianum przygotowało wyjątkowy program, który zaskoczy, oczaruje i uatrakcyjni cały weekend!

Już w sobotę – 8 grudnia – w gorącej atmosferze widowiskowych pokazów goście zapoznają się z naprawdę niskimi temperaturami, z kolei w niedzielę będą mogli ośwoić się z... wyjątkowym zwierzęciem jakim jest wąż, podczas „żywej” lekcji biologii.

W krainie ciekłego mrozu

Początek grudnia to najlepszy moment na przyzwyczajenie się do lekkich mrozów.

Każdy z nas zna uczucie szczypiących z zimna policzków, ale podczas pokazów będzie można sprawdzić, co dzieje się gdy temperatura spada znacznie poniżej -200°C. Wtedy znane nam przedmioty ukazują swoje niezwykle właściwości – przyjdź, sprawdź, przekonaj się jakie! Choć temperatura będzie naprawdę niska, to Hewelianum gwarantuje gorącą atmosferę.

9 grudnia (niedziela) o godz. 12:00, 13:00 i 14:00 - pokazy:

Spotkanie z naturą na żywo - Węże

Gdzie u węża zaczyna się ogon? Jak wężom udaje się połączyć coś większego od ich głowy? Dlaczego węże zmieniają skórę? Gdzie żyją węże i czy możemy je spotkać w Polsce w warunkach naturalnych?

Macie jeszcze jakieś pytania? Zadajcie je podczas pokazu „Spotkanie z naturą na żywo”. W czasie programu edukacyjnego zostaną obalane mity i przełamane stereotypy dotyczące węży.

Prowadzący pokaz specjalista przekaze podstawowe informacje z zakresu systematyki, morfologii, fizjologii gadów oraz garść praktycznych porad jak hodować węże. Największą atrakcją pokazu będzie możliwość bezpośredniego kontaktu z tymi pięknymi zwierzętami - poznajcie z bliska boa tęczowego czy pytona tygrysięgo.

Szczegółowe informacje:
www.hewelianum.pl

Fot. Katarzyna Roman

Zabawy z mrozem to tylko jedna z niezliczonych wspólnych zabaw w weekend

Dolne Miasto Otwarte

Niedowartościowana i zakompleksiona - tak o dzielnicy Dolne Miasto mówią jej miłośnicy. Już niebawem kompleksowym programem rewitalizacji: Dolne Miasto Otwarte.

Fot. archiwum UMG

Podjęmowane w ramach programu działania mają zwiększyć atrakcyjność i funkcjonalność Dolnego Miasta tak, aby stało się ono ciekawym i wartościowym miejscem zamieszkania, pracy i wypoczynku nie tylko mieszkańców Gdańska i Pomorza, ale i turystów z Polski i zza granicy.

– Kształtowanie pozytywnego wizerunku dzielnicy ma się odbywać w oparciu o to, co w tej dzielnicy już zastane, unikatowe i najlepsze, o jej potencjał kulturowo-przyrodniczy i artystyczny – zaznacza Marek Barański z Referatu Rewitalizacji gdańskiego magistratu. – Na Dolnym Mieście zachował się przedwojenny układ urbanistyczny, w tym niezwykle wartościowy pas fortyfikacji nowożytnych. To tu także nie przypadkowo regularnie odbywa się FETA, a w ubiegłym roku miał miejsce festiwal Narracje.

Nowa jakość życia

A jak Dolne Miasto odzyskiwać będzie utracony blask? W ramach projektu przebudowana zostanie przestrzeń publiczna i infrastruktura podziemna w obrębie pasów drogowych ulic: Dolnej, prof. Z. Kieturakisa, Kurzej, Śluzą, Wróblej oraz fragmentów ulic: Łąkowej, Radnej i Toruńskiej.

– Nastąpi reorganizacja ruchu połączona z wymianą nawierzchni jezdni i chodników. W obrębie północnego pasa ul. Łąkowej zostanie utworzony ciąg pieszo-jezdny z miejscami parkingowymi, podczas gdy główny ruch samochodowy odbywał się będzie w części południowej w bezpośrednim sąsiedztwie dawnych zakładów przemysłowych – opisuje Barański.

Zmodernizowana zostanie sieć wodociągowa i kanalizacyjna, wymieniona będzie kanalizacja deszczowa, powstanie aktywny system odprowadzający wody opadowe i gruntowe.

Będzie też więcej zieleni. Odtworzona zostanie wspaniała aleja jarzabów szwedzkich biegnąca środkiem ul. Łąkowej, w którą wkomponowana zostanie mała architektura. Na tym nie koniec.

Lepsze warunki zamieszkania

Częściowym remontom, polegającym na założeniu izolacji, wzmocnieniu fundamentów i uporządkowaniu części wejściowych, poddane zostaną budynki mieszkalne przy ulicach: Dol-

42 mln zł
to całkowity koszt realizacji projektu to,
z czego ze środków unijnych pochodzi
16 mln zł

nej, Łąkowej, Toruńskiej oraz Wróblej – w sumie 31 budynków komunalnych i wspólnotowych. – Działania inwestycyjne rozpoczniemy w przyszłym roku od przebudowy budynku przy ulicy Dobrej 8A i 8B, do której przeniesie się m.in., działająca obecnie przy ul. Dolnej 4, Świetlica Ucznia. Będzie tam sala komputerowa oraz pomieszczenia wielofunkcyjne przeznaczone na prowadzenie zajęć plastycznych, muzyczno-tanecznych i kulturalnych. Na potrzeby poprawy bazy lokalowej dla działań społecznych zostanie także w części zaadaptowany budynek Centrum Sztuki Współczesnej „Łażnia” przy ul. Jaskółczej 1 – za-

powiada Grzegorz Sulikowski, kierownik Referatu Rewitalizacji. Działania te zakończyć mają się do połowy 2015 roku.

Dzielnica dla młodych

Dolne Miasto już zmienia się na lepsze – młodzieje. Przeprowadza się tu coraz więcej młodych ludzi. Zaczyna tworzyć się moda na mieszkanie i działanie na Dolnym Mieście, o czym mogą świadczyć coraz liczniejsze wydarzenia kulturalne, ale też fakt lokowania tu siedzib dużych firm.

– Wszystkim zależy na tym, aby ta dzielnica została odnowiona i stała się atrakcyjniejsza. Także coraz więcej ludzi z zewnątrz dostrzega potencjał tego miejsca. Inwestycje są tu jednak potrzebne i to bardzo – mówią mieszkańcy.

Rewitalizacji dzielnic nie można jednak sprowadzać do wyremontowanych budynków czy ulic. Rewitalizacja dzielnic to proces, który polega na trwałej zmianie wizerunku. Do tego służą zarówno działania inwestycyjne, jak i społeczne. A te o charakterze społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczności lokalnej w Dolnym Mieście rozpoczęły się już na dobre.

Partnerstwo Społeczne

Realizowane są wraz z partnerami miasta w projekcie oraz podmiotami zrzeszonymi w Partnerstwie Społecznym „Dolne Miasto Otwarte: na historię – na siebie – na innych”, które powstało, by zwiększyć efektywność działań rewitalizacyjnych.

– Partnerstwo Społeczne Dolne Miasto Otwarte to niezwykle wartościowa platforma porozumienia między organizacjami, instytucjami, firmami i osobami prywatnymi, którym los Dolnego Miasta nie jest obojętny. Partnerzy wspólnie realizują

program rewitalizacji, tworząc lepsze warunki życia mieszkańców, uprawiana turystyka dzielnicy, tak, by była ona potrzebna – wyjaśnia Magdalena Chelstowska – wyraża Magdalena Chelstowska, kierownik Referatu Rewitalizacji gdańskiego magistratu.

Bogata oferta działań społecznych różnych organizacji i instytucji jest do wszystkich grup wiekowych realizowane na dużą skalę i zaplanowane, aby odpowiadały na wszystkie potrzeby w dzielnicy.

Dla młodzieży i nie tylko

Na terenie dzielnicy prowadzone są profilaktyczne, terapeutyczne i edukacyjne działania dla dzieci i młodzieży – działa m.in. Światowy Klub Młodzieży, Okienko Przedsiębiorstwa, który jest do wszystkich grup wiekowych realizowane na dużą skalę i zaplanowane, aby odpowiadały na wszystkie potrzeby w dzielnicy.

– Ponad projekty realizowane w ramach Partnerstwa Społecznego, ofertę wzbogacił projekt „Dotyk Sztuki”, który jest do wszystkich grup wiekowych realizowane na dużą skalę i zaplanowane, aby odpowiadały na wszystkie potrzeby w dzielnicy. Działają także Klub Seniorów, Klub Młodzieży, Okienko Przedsiębiorstwa, który jest do wszystkich grup wiekowych realizowane na dużą skalę i zaplanowane, aby odpowiadały na wszystkie potrzeby w dzielnicy. Działają także Klub Seniorów, Klub Młodzieży, Okienko Przedsiębiorstwa, który jest do wszystkich grup wiekowych realizowane na dużą skalę i zaplanowane, aby odpowiadały na wszystkie potrzeby w dzielnicy.

Otwarte na zmiany!

Wzrostem unikatowa śródmiejska część Gdańska Dolne Miasto zyska nową jakość, jest bowiem objęta

ze warunki do
tyki i rozwoju
na i konkuren-
owska z Refera-
tratu.

ch i kultural-
ji skierowana
Są to działa-
lanowane tak,
diagnozowane

tylko

ę są działania
dukacyjne dla
etlica Ucznia,
kolne realizo-
rosi korzystać
ych, poradni-
j Poradni dla

ramach dofi-
cącą także te
którym możli-
ryka Talentów
um Gedanen-
przez Forum
Kolonii Arty-
ez SIL Blżej
nia kulturalne
binów czy też
a realizowana
Łąźnia – wy-

(AD)

Projekty społeczne

Realizowane do roku 2015

- Klub Seniora prowadzony w świetlicy Caritas przy ul. Dolnej 4/1, to projekt, który realizuje Caritas Archidiecezji Gdańskiej. To oferta dla najstarszych mieszkańców dzielnicy. Prowadzone są tu zajęcia: integracyjne, kulturalne, kulinarne, rekreacyjne, rehabilitacyjne i informatyczne. Organizowane są też wspólne wyjścia do kina, na wystawy bądź koncerty. W czasie spotkań seniorzy otrzymują posiłek.

- Poradnia dla Rodziców prowadzona jest przez Fundację Oparcia Społecznego Aleksandry FOSA, przy ul. Toruńskiej 8/4. Poradnia jest formą wsparcia dla dorosłych mieszkańców. Mogą się tu zgłaszać osoby w kryzysie, z zaburzeniami psychicznymi, z problemami małżeńskimi bądź wychowawczymi. Poradnia udziela też pomocy prawnej, prowadzi terapię logopedyczną i animację środowiskową w domach mieszkańców Dolnego Miasta.

- Klub Młodzieży prowadzi Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej „Mrowisko” przy Reducie Wyskok 9. Jego działalność skierowana jest do młodzieży z dzielnicy. Odbywają się tu zajęcia od edukacyjnych, wspierających w nauce, przez sportowe, muzyczne, taneczne, rekreacyjne, dziennikarskie, informatyczne, po profilaktykę i terapię. Przy klubie działa również siłownia zewnętrzna dostępna dla wszystkich. Klub jest także miejscem, w którym młodzież, poprzez terapię, rozwiązuje swoje problemy, uczy się radzić sobie

z trudną sytuacją rodzinną, wychodzi z uzależnień.

- Świetlica przy ul. Dolna 4/1, to projekt realizowany przez Caritas, to miejsce spotkań dla dzieci w wieku 6-12 lat. Prowadzone są tu zajęcia edukacyjne, kulturalne, rekreacyjno-turystyczne, plastyczno-techniczne, muzyczne itp. W trakcie zajęć dzieci otrzymują posiłek.

- Okienko Przedszkolne przy ul. Dolna 4/1, także prowadzi Caritas. To oferta dla najmłodszych mieszkańców dzielnicy tj. dzieci od 3 do 5 lat. Prowadzone są zajęcia muzyczno-taneczne, ruchowe, plastyczne, edukacyjne, gry i zabawy. Dzieci, u których zdiagnozowane zostały dysfunkcje rozwojowe obejmowane są opieką specjalistów, m.in. psychologa i logopedy. W czasie zajęć dzieci otrzymują posiłek.

- Dotyk Sztuki - to zadanie realizowane przez Centrum Sztuki Współczesnej Łąźnia, przy ul. Jaskółcza 1. Artyści prowadzą z dziećmi warsztaty dotyczące sztuki współczesnej - współczesnego malarstwa, grafiki i prac tworzonych dzięki technologii 3D.

Na tym nie koniec, oprócz projektów wieloletnich, realizowane są także autorskie propozycje organizacji pozarządowych, wyłaniane corocznie przez Miasto w drodze otwartego konkursu ofert. - Z założenia są to projekty realizowane w ciągu jednego roku, Kolejny konkurs, na zadania realizowane w 2013 r., już niebawem - zapowiada Magdalena Chelstowska z Referatu Rewitalizacji.

Projekty realizowane w 2012 roku:

- DOM Dolne Otwarte Miasto - projekt realizowany przez Kolonię przy ul. Dolnej 4. Jest to propozycja działań artystycznych dla dzieci i młodzieży. W ramach projektu powstały: Otwarta Pracownia Malarstwa, Otwarta Pracownia Audio, Otwarta Pracownia Video. Trójmiejscy artyści prowadząc warsztaty pokazują uczestnikom tajniki swojej twórczości, uczą podstawowych zasad kompozycji, łączenia barw itp.

- Dolne Miasto Blżej Brazylii. Capoeira - pokonać granice możliwości - projekt realizowany przez Klub Sportowy Capoeira Camangula, Klub Sportowy Capoeira oraz Stowarzyszenie Na Styku, przy ul. Łąkowej 35/38. Klub prowadzi zajęcia z capoeira, rozwija sprawność fizyczną uczestników zajęć, zapoznaje z kulturą Brazylii - z muzyką, tańcem, tradycją.

- Chodź, zapraszam! Ja tu mieszkam! To moja dzielnica! - projekt realizowany przez Stowarzyszenie Społeczno-Artystyczne Kultywator oraz Fundację Zmian Społecznych Kreatywni, przy ul. Śluza 3 i ul. Dolnej 4. W ramach projektu młodzież poprzez zajęcia „dramowe” pracuje nad „definicją” swojego miejsca zamieszkania i siebie samych w tym miejscu. W trakcie projektu wykonane zostały zdjęcia, które zaprezentowane będą na wystawie podsumowującej działania projektowe oraz film ukazujący dzielnicę oczami młodzieży.

Kreatywne rozwiązanie dla osób 50+

Pomorska Fabryka Designu to tytuł najnowszego, innowacyjnego projektu Gdańskiej Fundacji Przedsiębiorczości oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku. Celem programu, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, jest wypracowanie skutecznego modelu aktywizacji zawodowej osób powyżej 50. roku życia.

Zbyt wczesne wycofywanie się z rynku pracy osób powyżej 50. roku życia staje się coraz poważniejszym problemem społecznym. Tylko na terenie województwa pomorskiego wskaźnik zatrudnienia osób 50+ wyniósł w IV kw. 2010 r. jedynie 32,4 proc. Podobnie sytuacja wygląda na terenie całego kraju. W efekcie, pod względem aktywności zawodowej osób dojrzałych, Polska zajmuje jedno z ostatnich miejsc w całej Unii Europejskiej.

Niski współczynnik aktywności zawodowej osób z grupy 50+ wymusza opracowywanie nowych rozwiązań, o charakterze lokalnym lub ogólnopolskim, skutecznie wspierających ich zatrudnienie. Jednym z projektów, którego celem jest wypracowanie takiego modelu jest Pomorska Fabryka Designu.

Model przygotowany przez organizatorów – Gdańską Fundację Przedsiębiorczości oraz Powiatowy Urząd Pracy w Gdańsku, testowany będzie na 15 osobowej grupie. Do udziału w projekcie zaproszone zostaną osoby powyżej 50. roku życia, posiadające zdolności manualne i rękodziel-

nicze. Beneficjentom zaoferowane zostanie szerokie wsparcie

szkoleniowo – doradcze. W trakcie 200 godzin przewidziane są zajęcia z doradcą biznesowym, specjalistą ds. marketingu, a także z profesjonalnymi

designerami. Po ukończeniu

które wytwarzane będą designerskie i unikatowe przedmioty codziennego użytku. Będą one następnie oferowane potencjalnym nabywcom za pośrednictwem dwujęzycznego sklepu internetowego założonego przez organizatorów programu.

– Nasze biznesowe plany są bardzo ambitne. Wytwarzane przedmioty oferować będziemy nie tylko nabywcom w Polsce.

Z naszą ofertą chcemy wejść na rynek europejski, a także amerykański – zaznacza Łukasz Iwaszkiewicz z Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku.

Jeśli zaproponowany model aktywizacji seniorów się sprawdzi, wówczas rozwiązanie to oferowane będzie do powielania wszystkim organizacjom oraz instytucjom zainteresowanym skutecznym wspieraniem zatrudnienia osób dojrzałych.

Nabór osób, które wezmą udział w programie rozpocznie się w marcu 2013 roku.

Projekt Pomorska Fabryka Designu realizowany będzie do września 2014 roku.

(LI)

części teoretycznej, uczestnicy projektu założą działalność gospodarczą, w ramach

Seniorzy zachowajcie czujność!

Pamiętając o tym, że seniorzy łatwo mogą stać się ofiarami oszustów i naciągaczy, Policjanci Komendy Miejskiej Policji w Gdańsku apelują, aby zawsze kierować się zasadą ograniczonego zaufania wobec obcych. Osoby starsze, często samotne, schorowane i ufne narażane są w większym stopniu na działania ze strony przestępców. Dlatego, aby ograniczyć liczbę ofiar oszustw, wyłudzeń czy kradzieży, Policja przypomina o kilku podstawowych zasadach postępowania:

- Nie przekazuj pieniędzy osobom, które telefonicznie podają się za krewnych np. wnuczka, mówiąc, że mają bardzo trudną sytuację lub nadarzyła się niebywała okazja kupna np. auta i proszą o pożyczkę na bardzo krótki okres. Często, po Państwa oszczędności wysyłają inną osobę, uprzedzając telefonicznie o tym fakcie. Nie przesyłaj również pieniędzy na wskazane przez rozmówcę konto bankowe.
- Nie otwieraj drzwi do mieszkania lub drzwi wejściowych na klatkę schodową, otwieranych na sygnał z domofonu osobom, których nie znasz. Jeśli podają się

za pracownika instytucji np. administracji, gazowni, elektrowni, firmy wymieniającej okna - zadzwoń do niej i upewnij się, czy rzeczywiście przysłała swojego przedstawiciela. Dobrym pomysłem jest przygotowanie numerów telefonicznych do instytucji wcześniej, np. spisanie ich z rachunków.

- Wpuszczając do domu obce osoby, nie zostawiaj ich nawet na chwilę samych. Pukający często prosi o szklankę wody i wchodzi do mieszkania, idzie do kuchni, a w tym czasie druga osoba, zupełnie niewidoczna, zagląda do znanych powszechnie schowków np. w szafach, do pościeli, ręczników, ubrań lub pod książki.
- Nie udzielaj osobom, które telefonują, informacji na twój temat, a zwłaszcza na temat twojej rodziny czy pieniędzy. Szczególnie, jeśli podają się za pracowników banku i pytają o numer konta lub PIN do twojej karty bankomatowej.

Joanna Kachel

Wydział Prewencji KMP w Gdańsku

POLICJA APELUJE !

Pamiętaj o ostrożności, zwłaszcza gdy jesteś sam/a w domu, ponieważ nie każdy kto puka do twoich drzwi ma uczciwe zamiary. Oszuści przychodzą wcielając się w różne postacie: urzędnika, inkasenta, pracownika administracji.

**997
112**

Zapamiętaj!

Przestępca może być każdy, może działać samodzielnie lub w grupie. Aby zwiększyć swoją wiarygodność, może wykorzystać do tego dzieci. Nie wpuszczaj osób obcych do mieszkania, niech przyjdą wówczas, gdy ktoś jeszcze będzie w domu.

POLICJA PRZESTRZEGA !

Jeśli ktoś do Ciebie telefonuje i podaje się za znajomego lub członka rodziny: wnuczka, wnuczkę, zięcia, synową,

**997
112**

mówi, że ma kłopoty i **potrzebuje pieniędzy**, po które przyjdzie znajomy, obowiązkowo sprawdź i upewnij się, czy jest to prawda. Jeżeli nie, to natychmiast powiadom Policję.

Przeigrana na murawie, zwycięstwo na trybunach

Fot. Jacek Szymanski/www.gdansk.pl

Wyjściowa jedenastka Białoczerwonych podczas hymnu

Fot. BIEG 2012

Kibice na stadionie utworzyli wspólnie zapierającą dech w piersiach flagę

39 461
tyłu widzów zasiadło na trybunach PGE Areny, by obejrzeć mecz reprezentacji z Urugwajem

Fot. Bartłomiej Borowczak/www.gdansk.pl

Ostatecznie zwycięstwo 3:1 świętował Urugwaj

Fot. Bartłomiej Borowczak/www.gdansk.pl

Walka o piłkę podczas jednej z akcji

Ostatni jesienny mecz Lechii w Gdańsku

W niedzielę 2 grudnia Lechia podejmie na PGE Arenie Gdańsk o godz. 14.30 Zagłębie Lubin. Będzie to ostatni mecz rundy jesiennej bieżącego sezonu jaki Białozieloni rozegrają w Gdańsku.

Mecz na pewno nie będzie łatwy dla podopiecznych Bogusława Kaczmarek. W tej rundzie zdecydowanie lepiej spisują się na wyjazdach niż przed własną publicznością. Dodatkowo w meczach z Zagłębiem Białozieloni nie mają najlepszego bilansu. Od sezonu 2009/10 oba zespoły grały ze sobą w T-Mobile Ekstraklasie sześciokrotnie. Dwa mecze wygrała Lechia, raz padł remis, a Zagłębie zwyciężyło trzykrotnie. Bilans bramek to 6:8 na korzyść lubinian.

W tym sezonie Zagłębie gra w kratkę. Wygrane z Polonią Warszawa czy Śląskiem Wrocław przeplata porażkami z Podbeskidziem Bielsko-Biala czy Koroną Kielce.

Na wyjazdach zespół Pavla Hapala, jak dotąd dwukrotnie wygrywał, dwa razy schodził z boiska pokonany, a raz podzielił się z rywalami punktami. Od początku sezonu drużyna z Lubina plasuje się w dolnych rejonach tabeli, ale trzeba pamiętać, że rozpoczęła tegoroczne rozgrywki z ujemnym kontem punktowym (-3), co było karą za ustawienie jednego z meczów w sezonie 2005/06.

- W tym sezonie bardzo dobrze radzimy sobie na wyjazdach, ale mamy świadomość, że musimy do tego dołożyć wreszcie także dobre wyniki na własnym stadionie – podkreśla szkoleniowiec Lechii Bogusław Kaczmarek.

W dotychczasowych meczach (tekst powstał przed zakończeniem meczu z Widzewem Łódź-red.) Lechia wygrała na PGE Arenie Gdańsk tylko raz – z Lechem

Poznań 2:0. Pozostałe 4 spotkania niestety zakończyły się porażkami.

Białozieloni tradycyjnie liczą na głośny doping swoich kibiców w trakcie tego spotkania. Tym bardziej, że mecz 2 grudnia o godz. 14.30 będzie ostatnim w tej rundzie, jaki rozegrają przed własną publicznością.

(ML)

Na mecze Lechii kolejką SKM

W sezonie 2012/13 dzięki staraniom samorządu województwa pomorskiego i Lechii Gdańsk kibice mogą korzystać z kolejek SKM. Pociągi kursują na trasie Gdańsk Główny – Gdańsk Stadion-Expo – Gdańsk Główny przed i po meczu. Ze stacji Gdańsk Główny składy odjeżdżają z torów 3 i 5 przy peronie 3. Kursy rozpoczynają się minimum półtorej godziny przed każdym spotkaniem i w podobnym czasie odwożą kibiców spod stadionu do centrum Gdańska po meczu. Przejazd kolejką jest bezpłatny. Szczegółowy rozkład jazdy pociągów zostanie podany na kilka dni przed meczem Lechii z Zagłębiem Lubin m.in. na stronie www.lechia.pl.

Bądź człowiekiem, nie zostawiaj bezdomnego bez pomocy

Każdy z nas ma nie tylko moralny, ale prawny obowiązek przeciwdziałaniu tragicznym zdarzeniom z udziałem osób bezdomnych. Pomoc nie musi polegać na zabranii obcej osoby do domu. Wystarczy wezwać odpowiednie służby!

– Współpraca wszystkich służb miejskich, służb mundurowych, organizacji pozarządowych ma na celu zabezpieczenie osób bezdomnych, zorganizowanie im miejsca np. w noclegowni, schronisku dla bezdomnych, czy też innych miejsc, w których będą one mogły otrzymać niezbędną pomoc – zaznacza Danuta Podogrodzka-Lost, zastępca dyrektora ds. usług społecznych MOPR w Gdańsku. – Apelujemy do mieszkańców, żeby zgłaszali Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Gdańsku lub Straży Miejskiej każdą osobę śpiącą na ławce, czy w innym miejscu do tego nie przeznaczonym. Pamiętajmy, że widok osoby osłabionej czy nietrzeźwej to wystarczający sygnał do działania.

W Gdańsku funkcjonuje 9 placówek oferujących pomoc osobom bezdomnym. Wszystkie prowadzone są przez organi-

zacje pozarządowe. Placówki dysponują łącznie 460 miejscami dla osób potrzebujących, w tym do dyspozycji gdańskich bezdomnych jest 160 miejsc w Wiślinie, Smętowie, Grudziądzu, Sztumie, Borowym Młynie i Nowym Stawie.

– Służby miejskie nie są w stanie być wszędzie. Dlatego zwracamy się do mieszkańców z apelem nie ignorujmy osób bezdomnych! Noc spędzona w niesprzyjających warunkach atmosferycznych na ławce, na klatce schodowej, przy dodatkowym osłabieniu organizmu, może skończyć się tragicznie. Jeden telefon do Straży Miejskiej, Policji czy MOPR-u w Gdańsku wielokrotnie uratował czyjeś życie. Przypominamy, że podczas zimy działania służb miejskich oraz Policji mają charakter pomocowy, a nie represyjny – dodaje Danuta Podogrodzka-Lost. (MO)

Fot. archiwum Straży Miejskiej w Gdańsku

Patrole Policji, Straży Miejskiej i pracowników socjalnych będą poszukiwać bezdomnych i namawiać ich do skorzystania z noclegowni

Wezwij pomoc

Informacje o osobach bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych należy zgłaszać do:

- Działu ds. Osób Bezdomnych MOPR w Gdańsku ul. Wolności 16, tel. **58 522 38 25** (od poniedziałku do piątku w godz. od 7.30 do 15.30)
- Pogotowia Socjalnego dla Osób Nietrzeźwych w Gdańsku, ul. 3 Maja 6, tel. **500-065-268** oraz **58 721 50 70**. (od poniedziałku do piątku w godz. 15.30 - 1.00 dnia następnego oraz w dni wolne od pracy przez całą dobę)
- Straży Miejskiej w Gdańsku, tel.: alarmowy **986**
- Policji, tel. **997** lub **112**.

I Nagroda dla Programu „6-10-14 dla Zdrowia”

Realizowany w Gdańsku od 2011 roku, nowatorski w skali kraju, program zdrowotny w zakresie wykrywania czynników ryzyka chorób cywilizacyjnych „6-10-14 dla Zdrowia”, otrzymał I nagrodę w czasie II Międzynarodowego Forum Promocji i Profilaktyki Zdrowotnej „Know Health” we Wrocławiu.

Program zwyciężył w kategorii: najlepszy projekt samorządu, podmiotu wykonującego działalność leczniczą, czyli najlepsza inicjatywa samorządów lokalnych w dziedzinie profilaktyki i promocji zdrowia. Nagroda pokazuje, że innowacyjne i odważne programy realizowane na poziomie samorządu mogą skutecznie odpowiadać na potrzeby społeczne i zdrowotne mieszkańców. Program jest w całości finansowany ze środków Miasta.

„Program zdrowotny w zakresie prewencji i wczesnego wykrywania chorób cywilizacyjnych u dzieci i młodzieży”,

którego nazwa skrócona brzmi „6-10-14 dla Zdrowia” (od wieku badanych dzieci), to nowatorski na skalę całej Polski program profilaktyczny. Do tej pory żadne miasto w Polsce na tak dużą skalę nie zajęło się problemem dziecięcej nadwagi i otyłości.

Program zainicjowali specjaliści z Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego. Realizowany jest dzięki szerokiej współpracy jednostek Miasta Gdańska, m.in. Ośrodka Promocji Zdrowia i Sprawności Dziecka w Gdańsku oraz gdańskich uczelni wyższych – GUMeDu i AWFis. W ciągu trzech lat badaniami zostaną objęte wszystkie mieszkające w Gdańsku dzieci w wybranym wieku – łącznie ok. 26 tysięcy małych gdańszczan. W Programie uczestniczą wszystkie gdańskie szkoły podstawowe oraz gimnazjalne.

Więcej informacji o programie „6-10-14 dla Zdrowia”: www.dlazdrowia.uck.gda.pl

Dariusz Wołodźko

Fot. mat. prasowe

W imieniu realizatorów, nagrodę odebrała Agnieszka Chmielewska – Sekretarz Programu.

Nominacje do nagrody Europejski Poeta Wolności 2014

Laureatem nagrody, w wysokości 100 000 zł, może zostać żyjący poeta, pochodzący z Europy. Tytuł przyznawany jest raz na dwa lata

Jury Nagrody Literackiej „Europejski Poeta Wolności” w składzie Krzysztof Czyżewski, Agnieszka Holland, Paweł Huelle, Andrzej Jagodziński (sekretarz jury), Zbigniew Mikołajko, Stanisław Rosiek, Anda Rottenberg i prof. Krzysztof Pomian (przewodniczący kapituły), w dniu 8 listopada 2012 roku, po posiedzeniu, nominowało do Nagrody następujących poetów:

Estonia: **Jaan Kaplinski** za tom „Po drugiej stronie jeziora”

Grecja: **Pandelis Boukalas** za tom „Czasownicy”

Kazachstan: **Toktarali Tanzaryk** za tom „Stronice nocy”

Belgia: **Guy Goffette** za tom „Pożegnania u skraju”

Szwajcaria: **Iren Baumann** za tom „Gdy dojeżdżający są jeszcze w drodze do domu”

Chorwacja: **Dorta Jagić** za tom „Kana-pa na rynku”

Austria: **Erwin Einzinger** za tom „Nóż z Odessy”

Jednocześnie do Nagrody dla Tłumacza Europejskiego Poety Wolności 2014 nominowani są:

Estonia: **Aarne Puu**

Grecja: **Michał Bzinkowski**

Kazachstan: **Henryk Jankowski**

Belgia: **Anna Wasilewska**

Szwajcaria: **Ryszard Wojnakowski**
Chorwacja: **Malgorzata Wierzbicka**
Austria: **Zdzisław Jaskuła i Sława Lisiecka**

Szczegółowe sylwetki nominowanych poetów i tłumaczy poznać można na stronie: www.europejskipoetawolnosc.pl

Nagroda Literacka „Europejski Poeta Wolności” została ustanowiona przez Miasto Gdańsk w 2008 roku i jest organizowana we współpracy z Instytutem Kultury Miejskiej z Gdańska. Jej celem jest wyróżnienie wybitnych artystycznie zjawisk poetyckich podejmujących jeden z najważniejszych tematów współczesności - wolność, jednocześnie charakteryzujących

się wybitnymi wartościami artystycznymi. Przyznawaną co dwa lata nagrodę (statuetkę oraz 100 tys. zł) otrzymuje żyjący poeta z kraju europejskiego, który zdaniem jury w najbardziej oryginalny sposób pisze o wolności rozumianej w kategoriach osobistych, politycznych, religijnych oraz jako prawo do ekspresji intelektualnej, uczuciowej i zmysłowej. Od drugiej edycji konkursu ustanowiona została Nagroda dla Tłumacza w wysokości 10 tys. zł.

Laureata III edycji Nagrody poznamy w marcu 2014 roku, w czasie Międzynarodowego Festiwalu Literatury w Gdańsku.

(eM)

Laureatem pierwszej edycji nagrody w 2010 roku został Uładzimir Artoŭ uznawany za jednego z najwybitniejszych współczesnych poetów białoruskich, od lat solidaryzujący się z demokratyczną opozycją na Białorusi. Zwycięski tom nosi tytuł „Prom przez kanał La Manche”. Europejskim Poetą Wolności 2012 został Durs Grünbein za tom „Mizantrop na Capri”. Jury postanowiło wyróżnić autora „za nowatorskie wykorzystanie tradycji antycznej dla odświeżenia sfer współczesnej cywilizacji i zagrażających jej niebezpieczeństw”. Nagrodę dla tłumacza odebrał Andrzej Kopacki - tłumacz nagrodzonego tomu.

W muzeum o pieniądzach

„Historia pieniądza papierowego na ziemiach polskich” to kolejna wystawa przygotowana przez Muzeum Historyczne Miasta Gdańska. Tym razem muzeum pokazuje rzeczy, które podobno szczęścia nie dają, a bez których nie da się żyć, czyli pieniądze.

Na wystawie zobaczymy banknoty polskie ze zbiorów Gabinetu Numizmatycznego MHMG, pochodzące od czasów Insurekcji Kościuszkowskiej aż do emisji współczesnych.

Insurekcja Kościuszkowska stanowi najciekawszą i zarazem najstarszą grupę polskich banknotów. Zostały one wydane zgodnie z uchwałą Rady Najwyższej Narodowej na polecenie Tadeusza Kościuszki. Ciekawostką jest umieszczenie na biletach skarbowych symboli wolności, zapożyczonych z rewolucyjnej Francji.

Na wystawie także m.in.: Generalne Gubernatorstwo Warszawskie czyli odrębna jednostka administracyjna utworzona przez Niemców, a posługująca się banknotami z polskimi napisami z 1916 r., II Rzeczpospolita, okres II wojny.

PRL stanowi najliczniejszą grupę banknotów o bardzo zróżnicowanej formie plastycznej, gdzie oprócz emisji obiegowych znajdziemy specjalne z nadrukami okolicznościowymi. Wystawa to także III Rzeczpospolita, a także wybrane projekty graficzne banknotów NBP.

Wystawa organizowana jest wspólnie z Oddziałem Gdańskim NBP i można ją oglądać w salach wystawowych (1,2 i 3) Ratusza Głównego Miasta. Potrwa do 17 marca 2013 roku.

(MT)

Podróż śladem skarbów orientu

Gdańskie ZOO zaprasza chętnych na czwartkowe, listopadowe, spotkania azjatyckie. Spotkania rozpoczynają się w sali dydaktycznej w głównym budynku administracyjnym o godz. 12.00. Po ok. półgodzinnej pogadance uczestnicy wykładu zaproszeni zostaną na wspólny spacer szlakiem skarbów orientu.

Azja to kontynent zamieszkiwany przez dobrze znane gatunki zwierząt, które można obejrzeć w oliwskim zoo. Są to orangutan, tygrys, gibbon, słoń indyjski, bażant annamski, anoa, orlicja oraz szpak balijski. Zagrożeniem dla tych wszystkich zwierząt jest destrukcyjna działalność człowieka polegająca na niszczeniu ich naturalnego środowiska poprzez wycinanie drzew, pozyskiwanie rzadkich gatunków roślin, uprawę oleju palmowego, rozbudowę miast. Ponadto poważnym zagrożeniem jest kłusownictwo oraz zabobonna wiara w lecznicze właściwości organów i kości dzikich zwierząt np: tygrysa. Niektóre gatunki zwierząt są sprzedawane do hodowli w niewoli. Mimo licznych działań ochroniarskich sytuacja zwierząt zamieszkujących Azję stale ulega pogorszeniu. To oznacza, że programy ratowania obszaru Azji Południowo – Wschodniej są bezustannie na czasie.

W latach 2011/2013 uwaga wielu europejskich ogrodów zoologicznych została skupiona na różnorodności biologicznej

Azji Południowo-Wschodniej. EAZA (Stowarzyszenie Ogrodów Zoologicznych i Akwariów) oraz SSC (Komisja Gatunków Zagrożonych) działająca w ramach IUCN (Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody) ustanowiła kampanię poświęconą problemom ekologicznym tej części naszej planety. O wyborze zwierząt do kampanii zdecydował stopień zagrożenia wyginięciem według Czerwonej Księgi IUCN. Bohaterami kampanii są gatunki zarówno te najbardziej popularne i rozpoznawalne, takie jak orangutan, tygrys sumatrzeński, słoń azjatycki, jak i mniej znane np. anoa czy orlicja. Jednak na ambasadora kampanii wybrano saolę, której liczebność drastycznie spada, a wiedza jest na jej temat jeszcze niewielka. Gatunek ten odkryto w Wietnamie zaledwie 20 lat temu, uznany został za jeden z najrzadszych na świecie. Nie posiada go w kolekcji żaden ogród zoologiczny.

(GN)

Fot. Sabina Kaszak

Szpak balijski w naturze zamieszkuje Azję

Kabaret Smile

Scena Muzyczna GAK zaprasza na kolejny spektakl z cyklu Kabaretowa Scena Muzyczna. Tym razem spotkanie z Kabaretem Smile. SMILE to angielskie słowo oznaczające UŚMIECH. W języku polskim słowo jest nazwą własną kabaretu z Lublina.

Misja kabaretu jest mocno związana z jego nazwą – śmieszyć. Trzech artystów, bacznie obserwujących rzeczywistość, przenosi na scenę postaci i sytuacje, jakie są nam dobrze znane z życia codziennego. W programie występu zobaczymy słynnego Stanisława, kierownicę TIRa, realizację programu typu „talent show” od tzw. kuchni, ciężką pracę nauczyciela czy też nie mniej ciekawą sytuację w jakiej znalazł się absolwent uczelni wyższej. Smile to nie tylko skecze – to również piosenki wykonywane na najwyższym poziomie, co usłyszeć można w znanym Hymnie „Bździszewa” czy piosence z repertuaru Adele.

Kabaret Smile pochodzi z Lublina. Tworzą go: Andrzej „Duffy” Mierzejewski, Paweł „Szwagier” Szwajgier, Michał „Kinio” Kincel. I mimo że formacja jest dość świeżym tworem kabaretowym, ma na swoim koncie spore osiągnięcia. Została dostrzeżona na wielu przeglądach, podobala się publiczności w wielu miejscach. „Smajle” śmieją się z wielu rzeczy. Jak sami podkreślają skecze pisze samo życie. Ich numery opowiadają o sprawach przyziemnych, jak supermarket, reklama, szafa, ale także o wizycie u psychologa lub u dentysty. Często wchodzi w interakcję z publicznością.

1 grudnia 2012 roku, godz. 17.00, Scena Muzyczna GAK, ul. Powstańców Warszawskich 25.

(AP)

Dancehall Challenge: Zwycięzca zgarnia wszystko!

24 listopada 2012 w Gdańsku odbędzie się prawdziwe dancehallowe święto! Tego dnia odbędzie się druga już edycja gorących zawodów Dancehall Challenge: Zwycięzca zgarnia wszystko! Tancerze dancehall zmagają się będą w trzech kategoriach: solo, duety i grupy.

Start imprezy godzina 12.30. Jamajskie riddimy zagra Dj Fala Messenger wraz z Dj Szi, imprezę poprowadzi dynamiczny, energiczny, nieprzewidywalny duet Deniroh i Ros – Rah. Zaś w jury zasiądą Malwina Żygowska z Ukkubit DivAss, Ale Camara z SalsHall Orthodox oraz Agata Rzepka z So Fresh.

Malwina „Cytryna” Żygowska - jedna z czołowych tancerek polskiego dancehallu. Występowała u boku polskiej i zagranicznej sceny reggae/dancehall m.in.: East West Rockers, Junior Stress, Mr. Vegas, Bennie Man, Baby Cham czy RDX.

Ale Camara - tancerka i szef ekipy SalsHall Orthodox. Współpracowała m.in u boku: RDX (wkrótce 2 już klip z jamajskim duo), Perfect Giddimani, Junior Stress, Leftside czy Lady Chann. Zaś oficjalnie jej prace doceniło wielu uznanych tancerzy dancehall., m.in Shisha, Amzone, M.O.B., CHEKKAZZ czy White Out Dancers

Agata Rzepka – zwyciężczyni Urban Dance Meeting, Bruk European Challenge, To the World Holiday Dancehall Fest. Druga na Berlin's Best Solo Dancer. Szkoliła się w kraju i za granicą u takich tancerzy jak : Camron One Shot, Niki, Swaggi Maggi czy Blazin' Twins. Tańczyła na koncertach East West Rockers, Bob One'a , Sean'a Paul'a.

Łączna pula nagród to 1000 złotych, puchary i inne.

24 listopada 2012 roku, godz. 12.30, Scena Muzyczna GAK, ul. Powstańców Warszawskich 25.

„DO ABORDAŻU!” nowa wystawa na Ołowiance

Oprócz bijącej rekordy popularności wystawy „Ludzie, Statki, Porty” – Centralne Muzeum Morskie szykuje nową interaktywną wystawę – „Do Abordażu”. To opowieść o morzu, statkach i bitwach morskich... Wystawa zostanie otwarta 28 listopada w Spichlerzach na Ołowiance - w głównej siedzibie Centralnego Muzeum Morskiego.

Znajdująca się w Spichlerzu „Panna” Sala Słowiańska na potrzeby wystawy „DO ABORDAŻU!”, stała się miejscem, w którym na naszych oczach (i z naszym udziałem) rozgrywać się będą jedne z najbardziej znanych bitew morskich. Dzięki starannie przygotowanej scenografii zwiedzający będą się mogli poczuć jak na okręcie – wszystko to za sprawą zrekonstruowanego fragmentu XVII-wiecznego pokładu działowego okrętu. Zwiedzający mogą wejść na pokład, by poznać specyfikę życia i służby na tego typu jednostkach, a także wziąć udział w walce na morzu. Znajdują się tutaj trzy stanowiska: kopia działa na lawecie z kompletem przyrządów używanych przez puszkarza (przygotowanie działa do oddania strzału), oryginalne działo z okrętu „Solen” (działo przygotowane do oddania

strzału) oraz stanowisko interaktywne z kopią lawety i działa (możliwość oddania strzału w kierunku okrętu przeciwnika).

Wokół rekonstrukcji pokładu działowego znajdują się cztery stanowiska, których celem jest przybliżenie problematyki walki na morzu oraz przedstawienie jednej z kluczowych technik bitew morskich – abordażu. Specjalnie przygotowane animacje komputerowe ukazują trzy historyczne bitwy morskie (bitwa pod Salaminą, bitwa na Zalewie Wiślanym i bitwa pod Oliwą). Dodatkowo, zostały również omówione współczesne działania piratów somalijskich na Ocenie Indyjskim w rejonie tzw. Rogu Afryki.

www.doabordazu.cmm.pl

Dzień otwarty...

...wystawy „DO ABORDAŻU!” odbędzie się w sobotę **1 grudnia**. W programie przewidziano szereg atrakcji dla zwiedzających:

Atrakcje dla całej rodziny

11:05 Pokaz walk rycerskich

12:00 Średniowieczna musztra

13:00 Jak byli uzbrojeni dawni rycerze? Krótka lekcja fechtunku dla dzieci

14:00 Pokaz walk rycerskich

11:30, 12:30, 13:00, 13:30, 14:30 oprowadzanie po wystawie z przewodnikiem wstęp wolny

Centralne Muzeum Morskie, Spichlerze na Ołowiance, ul. Ołowianka 9-13
www.cmm.pl
www.doabordazu.cmm.pl

Sztuka Czytania - pierwszy Festiwal Czytelniczy w Gdańsku

Czy czytanie jest sztuką? W dniach 23–25 listopada Biblioteka Manhattan zaprasza do wspólnego poszukiwania odpowiedzi na to pytanie. Festiwal „Sztuka Czytania” to impreza przygotowana specjalnie dla wszystkich, którzy kochają książki.

– Tradycja festiwali czytelniczych wywodzi się z krajów anglosaskich, ale podobne spotkania miłośników literatury odbywają się w bibliotekach na całym świecie – mówi Paweł Braun, dyrektor Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gdańsku. – Ich celem jest popularyzacja kultury czytania i roli bibliotek – właściwych miejsc dla fanów literatury. Festiwal rozpocznie się od spotkania z Michałem Witkowskim, jednak gośćmi Biblioteki Manhattan będą nie tylko pisarze. Poznać będzie można tajniki pracy nad dźwiękową superprodukcją „Gra o tron”, a najmłodszy czytelnicy będą

mogli wziąć udział w warsztatach na których stworzą własną książkę mówioną. O nagrywaniu opowiadań o Muminkach opowie Krzysztof Kowalewski.

– Pokażemy, że czytanie to nie konieczne przewracanie papierowych kartek, a tekst literacki może przejawiać się w bardzo oryginalny sposób – mówi Natalia Gromow, rzecznik prasowy Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gdańsku – Poznamy tajniki tworzenia słuchowisk radiowych i komiksów. Kulminacją Festiwalu będzie projekt „Alfabet Conrada”, który wprowadzi nas w mroczny świat „Jądra Ciemności”.

„Alfabet Conrada” to interaktywne przedstawienie muzyczno – wizualne stworzone przez Borysa Kosakowskiego, w którym to publiczność będzie tworzyć oprawę wizualną projektu za pomocą prototypowej aplikacji zmieniającej myśli widzów na obrazy.

Biblioteka Manhattan zaprasza także do udziału w akcji „Wymień się książką”

– Reguła jest prosta: książki wymieniamy sztuką za sztukę – mówi Paweł Radziszewski z WiMBP.

Wisienka na festiwalowym torcie to wieczór bitnikowski i slam poetycki w klubie Buffet, który poprowadzi Wojtek Boros. Chętni do udziału w poetyckim pojedynku muszą przygotować 5 niepublikowanych wierszy. Na zwycięzcę czeka nagroda.

Zakończenie Festiwalu to niedzielna projekcja filmu Wojciecha Marczewskiego „Weiser”, na motywach powieści Pawła Huelle w kawiarni filmowej „W Starym Kadrze”.

Szczegółowy program festiwalu
www.sztukaczytania.org.pl

KALENDARIUM WYDARZEŃ

23 listopada	<ul style="list-style-type: none"> Festiwal Sztuka Czytania - spotkanie z Michałem Witkowskim, który powieścią „Lubiewo” wstrząsnął polskim rynkiem wydawniczym, godz. 18.00, Biblioteka Manhattan, al. Grunwaldzka 82 Spotkanie z Anną Klejzerowicz - w ramach projektu „Myślisz książka – mówisz biblioteka inicjatorem działań na rzecz osób starszych”, godz. 18.00, Filia nr 14 WiMBP, ul. Opolska 3 Spotkanie z Pawłem Raczyńskim pt. „Z gajdzinem w Japonii”, godz. 17.00, Filia nr 29 WiMBP, ul. Obrońców Wybrzeża 2 Koncert THE TOOBEES, godz. 20.00, „Plama” Gdański Archipelag Kultury, ul. Pilotów 11 	30 listopada	<ul style="list-style-type: none"> W ramach Dyskusyjnego Klubu Książki odbędzie się Andrzejkowy Wieczór Wróżb, godz. 16.30, Filia Nr 18 WiMBP, ul. Manifestu Połanieckiego 32/34
24 listopada	<ul style="list-style-type: none"> Festiwal Sztuka Czytania - Dzień Drugi - warsztaty Sztuka Audiobooka oraz spotkanie z Krzysztofem Kowalewskim, który zaprezentuje swoją interpretację Muminków, godz. 10.00 -21.00, Biblioteka Manhattan, al. Grunwaldzka 82 Dancehall Challenge: Zwycięzca zgarnia wszystko!, godz. 12.00 – 18.00, Scena Muzyczna GAK, ul. Powstańców Warszawskich 25 Dziesięciosa - Targi Produktów dla Dzieci, godz. 11.00-18.00, Muzeum Archeologiczne Błękitny Lew, Spichlerz Błękitny Baranek, Chmielna 53 	1 grudnia	<ul style="list-style-type: none"> Promocja tomiku Gabrieli Szubstarskiej „Uchylim drzwi”. Laudację wygłosi prof. UG dr hab. Jolanta Kowalewska- Dąbrowska, a wiersze przeczyta Halina Winarska, godz. 17.00, Czytelnia Biblioteki Głównej WiMBP, Targ Rakowy 5/6 In Progress: Adam Donovan - muzyka elektroniczna, godz. 19.00 – 21.00, CSW Łaźnia, ul. Jaskółcza 1 Muzyczny jubileusz Zagan Acoustic, godz. 17.00, Kościół Św. Jana, ul. Świętojańska 50 40 – lecie Chóru Chłopięco – Męskiego Pueri Cantores Olivenses – koncert jubileuszowy, godz. 18.00, Dwór Artusa Kabaret Smile, godz. 17.00, Scena Muzyczna GAK, Powstańców Warszawskich 25
25 listopada	<ul style="list-style-type: none"> VIII Koncert dla Gdańszczan - Chór Kameralny 441 Hz pod kierunkiem Anny Wilczewskiej, godz. 15.30, Kościół Św. Trójcy, ul. Świętej Trójcy 4 	2 grudnia	<ul style="list-style-type: none"> Mecz Lechia Gdańsk-Zagłębie Lubin, godz. 14.30, PGE Arena Gdańsk Historia jednego pomnika - wystawa, ul. Grobla 1 Marchewka: Rewolucja, wystawa 3D, godz. 12.00 – 19.00, ul. Heweliusza 29
26 listopada	<ul style="list-style-type: none"> Manifesty Tadeusza Kantora, reż.: Szymon Wróblewski, komentarz naukowy: prof. UG dr hab. Wojciech Owczarski, tekst przeczyta: Wiktor Loga Skarczewski, godz. 19.00, Klub Zak ul. Grunwaldzka 195/197 Koncert edukacyjny - Andrzejkowe Wróżby – gorące rytmy z całego świata, godz. 9.00 i 11.00, Polska Filharmonia Bałtycka, ul. Ołowianka 1 Kongres „Zarządzanie Metropoliami XXI wieku”, Centrum Wystawienniczo-Kongresowe Amber Expo 	3 grudnia	<ul style="list-style-type: none"> Historia jednego pomnika - wystawa, ul. Grobla 1 Marchewka: Rewolucja, wystawa 3D, godz. 12.00 – 19.00, ul. Heweliusza 29
27 listopada	<ul style="list-style-type: none"> Spotkanie z Jarosławem Kuczyńskim pt. „Krwawa rozprawa z przestępczością”, godz. 17.00, Filia Gdańskiej WiMBP, ul. Mariacka 42 Koncert edukacyjny - Andrzejkowe Wróżby – gorące rytmy z całego świata, godz. 9.00 i 11.00, Polska Filharmonia Bałtycka, ul. Ołowianka 1 Kongres „Zarządzanie Metropoliami XXI wieku”, Centrum Wystawienniczo-Kongresowe Amber Expo 	4 grudnia	<ul style="list-style-type: none"> Historia jednego pomnika - wystawa, ul. Grobla 1
28 listopada	<ul style="list-style-type: none"> Kultura dawnego Gdańska: Tajemnica katastrofy W-27 - osiemnastowiecznego wraka niderlandzkiego statku handlowego z Zatoki Gdańskiej, godz. 17.00, siedziba Towarzystwa „Dom Uphagena”, ul. Długa 12 Warsztaty dziennikarskie z Przemysławem Guldą (Gazeta Wyborcza Trójmiasto), godz. 00.00, IKM Długi Targ 39/40 	5 grudnia	<ul style="list-style-type: none"> Powitanie św. Mikołaja – zapalenie świec na Długim Targu, godz. 17.00, Most przy Zielonej Bramie
29 listopada	<ul style="list-style-type: none"> Spotkanie Oliwskiego Klubu Kryminału p.t. Fenomen polskiego kryminału. Subiektywnego przeglądu polskiej krymisyfery dokona Jolanta Świątkowska, godz. 18.00, Filia nr 2 WiMBP Biblioteka Oliwska, ul. Opata J. Rybińskiego 9 Spotkanie z psychologiem Elżbietą Krzyżaniak - nt. „Filozofia Kaizen - jak małymi krokami dokonać zmian i dojść do celu”, godz. 16.00, Filia nr 14 WiMBP, ul. Opolska 3 	6 grudnia	<ul style="list-style-type: none"> Promocja najnowszego tomu poezji Krzysztofa Kamila Stolza „Jeśli chcesz, możesz mnie uzdrowić. Księga uzdrowienia.” Wiersze przeczyta Florian Staniewski, godz. 18.00, Sala American Corner Biblioteki Głównej WiMBP, Targ Rakowy 5/6 Spotkanie z poezją Patrycjusza Dziczka, pt. „Polowanie na malinowy śnieg”, które poprowadzi Gabriela Szubstarska, godz. 18.00, Filia nr 2 WiMBP Biblioteka Oliwska, ul. Opata J. Rybińskiego 9

więcej na www.gdansk.pl

Przewodnik po Urzędzie Miejskim w Gdańsku

Biuro Prezydenta ds. Kultury

ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ + 48 58 323 61 30

Biuro Zamówień Publicznych

ul. Nowe Ogrody 8/12
80-803 Gdańsk
☎ +48 58 323 61 29

Kancelaria Prezydenta

ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ +48 58 323 63 10

Wydział Finansowy

ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ +48 58 323 62 67

Wydział Gospodarki Komunalnej

ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ +48 58 323 61 21

Wydział Kadr i Organizacji

ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ +48 58 323 62 06

Wydział Obsługi Mieszkańców

ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ +48 58 323 60 20

Wydział Polityki Gospodarczej

ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ +48 58 323 63 22

Wydział Skarbu

ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ +48 58 323 63 79

Wydział Spraw Obywatelskich

ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ +48 58 323 63 72

Wydział Urbanistyki, Architektury i Ochrony Zabytków

ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ +48 58 323 64 51

Zespół Obsługi Mieszkańców Nr 3

ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ +48 58 323 60 30 oraz 68

Biuro Prezydenta ds. Promocji Miasta

ul. Wały Jagiellońskie 1 (Wozownia)
☎ +48 58 323 71 04

Biuro Rady Miasta Gdańska

ul. Wały Jagiellońskie 1 (Nowy Ratusz)
☎ +48 58 323 70 05

Miejski Rzecznik Konsumentów

ul. Wały Jagiellońskie 1 (Nowy Ratusz)
☎ +48 58 323 70 11

Wydział Edukacji

ul. 3 Maja 9
☎ +48 58 323 67 27

Wydział Geodezji

ul. 3 Maja 9
☎ +48 58 323 67 70

Wydział Polityki Społecznej

ul. 3 Maja 9
☎ +48 58 323 67 00

Wydział Programów Rozwojowych

ul. Kartuska 5
☎ +48 58 526 80 00

Wydział Środowiska

ul. 3 Maja 9
☎ +48 58 323 68 10

Biuro Prezydenta ds. Sportu i Euro 2012

ul. Długi Targ 39/40
☎ +48 58 526 81 00

Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego

ul. Wypiańskiego 9A
☎ +48 58 778 60 31

Zespół Obsługi Mieszkańców Nr 1

ul. Partyzantów 74
☎ +48 58 323 69 00

Zespół Obsługi Mieszkańców Nr 2

ul. Miłskiego 1
☎ +48 58 323 71 70

Zespół Obsługi Mieszkańców Nr 4

ul. Wilanowska 2
☎ +48 58 323 71 30